

Federal Almanya Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Federal Almanya Cumhuriyeti limanlarında (En ziyade müsaadeye mazhar millet) muamelesi görecekları hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında Kanun tasarısı ve Dışışleri Komisyonu raporu (1/658)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Salı : 71-1444,6-4537

23 . XII . 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Federal Almanya Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türk bandıralı gemilerin Alman limanlarında en ziyade müsaadeye mazhar millet mamelesi görecekları husunda teati olunan mektupların onanması hakkında Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

Batı Almanya'nın her üç işgal bölgesi ile akdolunan ticaret anlaşmalarının, Türkiye için daima en önemli bir ithal ve ihraç pazarını teşkil etmiş olan Almanya ile ticarî mübadelelerimize yeniden hız ve şümül vermiş buldukları müşahade edilmektedir. Federal Almanya Cumhuriyeti'nin teessüsünü mütaakip bu mübadelelerin işgal makamlarının doğrudan doğruya yaptıkları sıkı kontrolün fiilen hafiflemesi sebebi ile biraz daha gelişecekleri ümit olunmaktadır. Hamburg'ta yeniden bir başkonsolosluğun açılması, Batı - Almanya ile mevcut ticarî münasebetlerimizin yeniden kesbettiği önemden tevellüt etmiştir. Bu arada bu münasebetlerin daha kuvvetlenmesini teminen gemilerimizin Federal Almanya Cumhuriyeti limanlarında, ve Federal Almanya Cumhuriyeti gemilerinin limanlarımızda «En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi» görmelerinin iki taraf temsilcileri arasında teati olunacak mektuplarla kabul edilmesinde fayda görülmüş ve Bakanlar Kurulunun 13 . X . 1949 tarihli ve 3/9978 sayılı kararının kendisine verdiği yetkiye dayanan Frankfurt Başkonsolosu Orhan Tahsin Günden, 14 Kasım 1949 tarihinde Frankfurt'taki Müttefikler Başkomutanlığı temsilcisi ile metninde mutabık kalınan mektupları teati etmiştir.

Menfatlerimize uygun esasları ihtiva eden bu mektupların onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışışleri Komisyonu

Esas No. 1/658

Karar No. 8

28 . I . 1950

Yüksek Başkanlığa

Federal Almanya Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti bandıralı gemilerin Federal Almanya Cumhuriyeti limanlarında « en ziyade müsaadeye mazhar millet » muamelesi görecekləri hususunda Frankfurt Başkonsolosu Orhan Tahsin Günden ile Alman'yadaki Müttefikler Yüksek Komisyonu temsilcisi arasında 14 Kasım 1949 tarihinde Frankfurt'ta teati olunan mektupların onanması hakkında Dışışleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5 . XII . 1949 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısı ve gerekçesiyle ilişkileri Yüksek Başkanlıktan Dışışleri Komisyonuna havale edilmiş olmakla 23 . I . 1950 tarihinde Komisyonumuzda Dışışleri temsilcisi hazır olduğu halde incelendi.

Her ne kadar Federal Almanya Cumhuriyeti ile dış münasebetler henüz teessüs etmemiş ise de Batı Almanya'nın her üç işgal bölgesi ile şimdiye kadar Ticaret ve Ödeme Anlaşmaları akdetmiş bulunuyoruz. Bu Anlaşmaların halen tatbik edilmekte bulunması ve Batı Almanya ile ticari münasebetlerimizin yeniden önem kesbetmesi dolayısıyla bu münasebetlerin kuvvetlenmesini teminen gemilerimizin Federal Almanya

Cumhuriyeti limanlarında ve Federal Almanya Cumhuriyeti gemilerinin limanlarımızda « en ziyade müsaadeye mazhar millet » muamelesi görmelerinin memleketimiz için faydalı olacağı düşüncesiyle Bakanlar Kurulunun 13 . X . 1949 tarih ve 3/9978 sayılı Kararının kendisine verdiği yetkiye dayanan Frankfurt Başkonsolosu Orhan Tahsin Günden'in 14 Kasım 1949 tarihinde Frankfurt'taki Müttefikler Başkomutanlığı temsilcisiyle teati etmiş olduğu mektuplar menfaatimize uygun görülmüş ve bunların onanmasına dair olan Kanun tasarısı Komisyonumuzca aynen kabul olunmuştur.

Kamutaya arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışışleri Komisyonu

Başkanı Y. Sözcü

Gazianteb

Dr. A. Melek

Aydın

Dr. M. Germen

Diyarbakır

F. A. Aykaç

Bolu

H. C. Çambel

Kütahya

Orgl. A. Gündüz

Burdur

Orgl. F. Altay

Kâtip

Malatya

A. Esenbel

Çoruh

A. Us

Mardin

Y. Mardin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Federâl Alman Cumhuriyeti Bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti Bandıralı gemilerin Federâl Alman Cumhuriyeti limanlarında en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi» görecekları hususunda teati olunan mektupların onanması hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Federal Alman'ya Cumhuriyeti Bandıralı gemilerin Türk limanlarında ve Türkiye Cumhuriyeti Bandıralı gemilerin Federâl Alman'ya Cumhuriyeti limanlarında «En ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi» görecekları hususunda Frankfurt Başkolonsu Orhan Tahsin Günden ile Almanya'daki Müttefikler Yüksek Komisyonu temsilcisi arasında 14 Kasım 1949 tarihinde Frankfurt'ta teati olunan mektuplar kabul edilmiş ve onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Nihat Erim

Devlet Bakanı C. S. Barlas	Adalet Bakanı F. Sirmen
Millî Savunma Bakanı H. Çakır	İçişleri Bakanı E. Erişirgil
Dışişleri Bakanı N. Sadak	Maliye Bakanı I. R. Aksal
Millî Eğitim Bakanı T. Banguoğlu	Bayındırlık Bakanı Ş. Adalan
Eko. ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı Dr. K. Bayizit
G. ve Tekel Bakanı Dr. Ş. Bürge	Tarım Bakanı Cavid Oral
Ulaştırma Bakanı Dr. Kemal Satır	Çalışma Bakanı Reşat Ş. Sırer
	İşletmeler Bakanı M. Bırsel

Bay Orhan Tahsin Günden
Türkiye Başkonsolosu

Frankfurt/Main
14 . XI . 1949

Sayın Bay Günden,

Türk Hükümetinin bir temsilcisi ile Müttefiklerin Alman'ya Yüksek Komiserliğinin bir temsilcisi arasında teati edilen mektuplar üzerine, Türk gemileri ve tayfalarının Almanya Federal Cumhuriyeti limanlarında en ziyade mazharı müsaade devlet muamelesi görmeleri ve bilmukabele Almanya Federal Cumhuriyeti gemilerinin ve tayfalarının Türk limanlarında aynı muameleyi görmeleri hususunda mutabık kalmıştır.

Hükümetimin yukarda zikredilen esaslara muvafakat etmiş olduğunu bildirmeğe yetkili bulunduğumu saygı ile arz ederim.

İmza : Müttefikler Alman'ya Yüksek
Komiserliği Temsilcisi
WM. John Logan adına
Ethel B. Dietrich

79515

14 Kasım. 1949

Bayan Ethel B. Dietrich
Ticari Müzakerat Şefi

Sayın Bayan Dietrich

Metnini aşağıda tekrar ettiğim mektubunuzu aldım:

Türk Hükümetinin bir temsilcisi ile Müttefiklerin Almanya Yüksek Komiserliğinin bir temsilcisi arasında teati edilen mektuplar üzerine, Türk gemileri ve tayfalarının Almanya Federal Cumhuriyeti limanlarında en ziyade mazharı müsaade devlet muamelesi görmeleri ve bilmukabele Almanya Federal Cumhuriyeti gemilerinin ve tayfalarının Türk limanlarında aynı muameleyi görmeleri hususunda mutabık kalmıştır.

Hükümetinizin yukarda mezkûr Anlaşmaya muvafakatini teyit buyurmanızı rica ederim.

İmza : Orhan Tahsin Günden
Türkiye Başkonsolosu